

[Wilhelm.]

kilden effektivt med den slags forslag, som foreligger her; der er en tendens til det rigtige, men næppe heller mere. Vi kan forestille os, at man kun inddrog en del af værdistigningen. I så fald mener jeg, hr. Stetter har fuldkommen ret i, at vi vil opleve det, vi har oplevet så tit, nemlig at denne afgift, eller hvad det nu er man lægger på, vil blive overvæltet på handelspriserne, og de kan jo i meget stor målestok bære det, fordi den efterspørgsel, der, som jeg nævnte det før, skyldes, at jord nu engang er af begrænset mængde og derfor let bliver en mangelvare, stadig væk er til stede. Vi kan modsat forestille os, at hele værdistigningen eventuelt ud over et vist punkt, sådan som begge forslagene opererer med, nemlig ud over den almindelige inflation i samfundet — defineret på lidt forskellig måde i de to forslag — inddrages til det offentlige. Hvis det sker, kommer der jo nogle andre effekter ind, for så fjerner man motivationen for den private ejer til at tage mere end det, han har direkte økonomisk fordel af. Men stadig væk er baggrunden for en efterspørgsel jo til stede i de momenter, jeg før har nævnt, og det betyder, at man meget let gør det til et privilegium overhovedet at komme til at købe jord.

Jeg tror ikke på, og jeg mener aldrig vi har set det, at et sådant privilegium, i hvert fald når det drejer sig om almindelige mennesker som aftagere, ville komme gratis på markedet. Man vil altså have en situation, hvor der er alle betingelser og alle motiver for at omgå en sådan bestemmelse for at knytte salget af jord — efter DKPs forslag også fast ejendom — til andre vilkår, at man altså på en måde udser sig sine købere ud fra den betragtning, at det er et privilegium, man tilbyder dem, og derfor også kan kræve noget for det. Altså enten at man skal have fanden til oldemor for overhovedet at blive jordkøber — og man kan jo spørge sig, hvordan de almenyttige boligselskaber ville komme til at stå i den situation — eller at man underhånden har andre vilkår end dem, der fremgår direkte af handelspriserne. Det er meget svært at se, hvordan man i et samfund som vort vil kunne omgå den slags helt indbyggede mekanismer, og jeg synes ikke, det fremgår af forslagene, at man egentlig har overvundet det

problem, der ligger i sådan nogle sammenhænge.

I øvrigt gælder det om begge forslagene, at de begrænser sig, som det før er nævnt, til kun at omfatte den inflation på jord — og for DKPs forslag altså også på fast ejendom — der ligger ud over den, om man så må sige, normale inflation i samfundet. Det betyder også, at man ikke, som hr. Kaj Hansen antydede for et øjeblik siden, i virkeligheden har dæmmed voldsomt op for genbelåningsmuligheden. For det betyder jo, at hele den generelle inflationsrate — efter DKP-forslaget defineret på én måde og efter SF-forslaget defineret ved det lønregulerende pristal — af den del af det, som stadig væk trods alt har været den største, stadig væk kan genbelånes også efter de to forslag, der foreligger her.

I øvrigt synes der at være en slags modstrid dér. Hvis man, som forslagsstillerne især for DKP-forslagets vedkommende synes at foregive, troede på, at dette nogenlunde effektivt ville standse inflationen, kan man jo ikke samtidig, som man gør i bemærkningerne, sige, at et forslag som dette ville give staten et provenu af den og den størrelse. Man må vælge det ene eller det andet. Enten tror man på, at man standser inflationen, og så er der selvfølgelig ikke et sådant provenu af dette forslag, eller også tror man på det store provenu, man nævner i bemærkningerne, men så er det, fordi man ikke har formået at standse inflationen.

Jeg må altså konkludere for VS' vedkommende, at vi har sympati for forslagene og gerne vil være med til at få dem yderligere belyst, men at vi har betydelig mindre forventning end forslagsstillerne om, hvordan de vil virke, og at vi især ønsker belyst nogle af de problemkredse, jeg her har været inde på.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne til lovfor-
slag nr. 138 (om inddragning af værdistigninger på jord) har ordet.

Ømann (SF):

Til det sidste vil jeg gerne forlods sige, at vi ikke har opstillet nogen provenubetragtninger, og det er da rigtigt, at hvis forslaget fungerer, bevirker det sin egen død i provenumæssig henseende. Det er kun godt,